

Powiatowy Urząd Pracy w Pile

**Ranking zawodów
deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie pilskim za 2011 rok**

Spis treści:

Wstęp

1. Analiza bezrobocia według poziomu wykształcenia i grup zawodowych	5
2. BEZROBOCIE WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	12
3. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG GRUP ZAWODÓW	15
4. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	17
5. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	22
5.1 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o średni miesięczny deficyt oraz nadwyżkę podaży i popytu siły roboczej.....	25
5.2 Zawody nadwyżkowe i deficytowe wg wskaźnika intensywności nadwyżki oraz deficytu	28
5.3 Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie	29
5.4 Bezrobocie wg zawodów z uwzględnieniem sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności	29
6. PODSUMOWANIE	34

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jedną z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy. Niniejszy raport ma charakter diagnostyczny i zawiera analizę skali i struktury bezrobocia w grupach i zawodach oraz popytu dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych ofert pracy. Bada także zawody wykazujące deficyt lub nadwyżkę pracowników oraz określa kierunki zmian w odniesieniu do kierunków kształcenia na poziomie szkoły oraz szkoleń na poziomie urzędów pracy i innych instytucji szkoleniowych, aby wpływały one w sposób szczególny na procesy zachodzące na rynku pracy.

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych określone są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu). Celem właściwej interpretacji danych należy przytoczyć podstawowe definicje używanych pojęć:

- **zawód nadwyżkowy** to zawód, na który jest niższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, występuje zatem przewaga bezrobotnych nad ofertami pracy;
- **zawód zrównoważony** to zawód, w którym liczba ofert pracy pokrywa się z liczbą bezrobotnych, występuje zatem równowaga na rynku pracy;
- **zawód deficytowy** to zawód, na który istnieje wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy, występuje zatem przewaga ofert pracy nad bezrobotnymi.

Źródłem informacji do opracowania raportu były m.in. dane zawarte w załącznikach 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01, tj.:

- „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za 2011 r.”,
- „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Stan za 2011 rok”.

W niniejszym raporcie analizie poddano dynamikę zmian liczby bezrobotnych, uwzględniając przy tym napływ nowo rejestrujących się, długotrwałość zjawiska bezrobocia oraz zapotrzebowanie na pracę – w ujęciu zawodowym.

Dane liczbowe o bezrobociu i ofertach pracy opracowano posługując się nazwami grup zawodów i specjalności, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2010 r., nr 82, poz. 537).

Analizą objęto grupy wielkie (kod 1-cyfrowy) i zawody (kod 6-cyfrowy).

Raport składa się z następujących rozdziałów:

1. Analiza bezrobocia według poziomu wykształcenia i grup zawodowych.
2. Bezrobocie według zawodów i specjalności.
3. Oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów.
4. Oferty pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności.
5. Zawody deficytowe i nadwyżkowe.

Raport kończą wynikające z analizy wnioski.

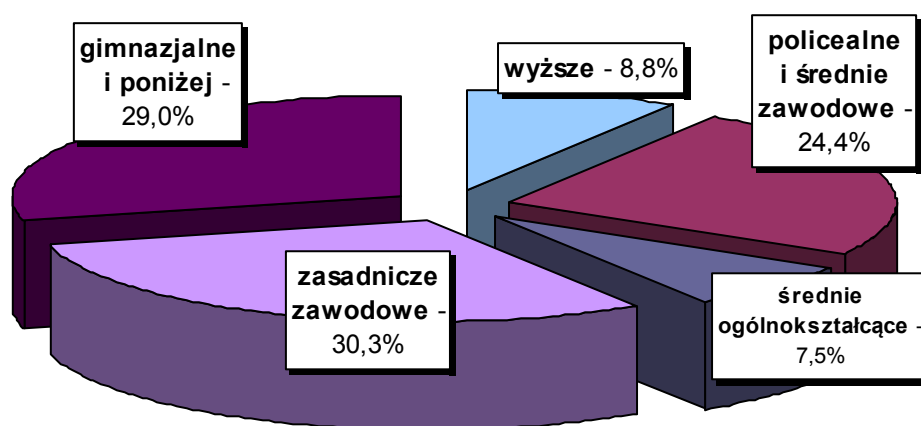
1. Analiza bezrobocia według poziomu wykształcenia i grup zawodowych

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile na koniec grudnia 2011 roku zarejestrowanych było 6.429 osób bezrobotnych – o 445 osób, tj. o 7,4% więcej, niż na koniec grudnia 2010 r.

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2011 r. osiągnęła poziom 11,7%. W porównaniu do sytuacji z grudnia 2010 r. wartość tego wskaźnika wzrosła o 0,7 punktu procentowego.

Większość osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile na koniec 2011 r. nie posiadała wykształcenia średniego – 3.814 osób, tj. 59,3% ogółu (1.948 osób, tj. 30,3% ogółu skończyło zasadniczą szkołę zawodową, a 1.866 osób, tj. 29,0% posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej). Na poziomie szkoły policealnej i średniej zawodowej wykształconych było 1.568 osób, tj. 24,4% ogółu osób bezrobotnych. Wykształcenie wyższe posiadały 564 osoby, tj. 8,8% ogółu, a średnie ogólnokształcące 483 osoby, tj. 7,5%.

Struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Pile według wykształcenia na koniec 2011 r. została przedstawiona na wykresie 1.

Wykres 1. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia – stan na koniec 2011 r.

Porównanie udziału grup osób bezrobotnych posiadających poszczególne poziomy wykształcenia do ogólnej liczby bezrobotnych na koniec 2010 i 2011 roku zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 1. Struktura osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia w latach 2010- 2011

KATEGORIA		udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (%)	
		na koniec 2011 r.	na koniec 2010 r.
wykształcenie	wyższe	8,8	9,4
	policealne i średnie zawodowe	24,4	25,0
	średnie ogólnokształcące	7,5	7,9
	zasadnicze zawodowe	30,3	29,2
	gimnazjalne i poniżej	29,0	28,5

Porównując struktury osób bezrobotnych wg poziomu wykształcenia na koniec 2011r. do roku 2010 zauważyć można, iż nastąpił wzrost wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej. Świadczyć to może o problemach z wejściem na rynek pracy osób z niskim poziomem wykształcenia.

W końcu 2011 r. wśród ogółu osób bezrobotnych – 5.001 osób (77,8%) posiadało zawód. W porównaniu do stanu z końca 2010 r. liczebność tej grupy zwiększyła się o 297 osób, tj. o 6,3%.

Grupa bezrobotnych nieposiadających zawodu na koniec 2011 r. liczyła 1.428 osób, stanowiąc 22,2% ogółu bezrobotnych i w porównaniu ze stanem na koniec 2010 r. wzrosła o 148 osób, tj. o 11,6%.

Odnotowano zatem wzrost bezrobocia zarówno wśród osób posiadających zawód, jak i w grupie osób bez zawodu, przy czym wzrost bezrobocia osób bez zawodu był silniejszy od odnotowanego w tym okresie wśród całej populacji bezrobotnych (o 4,2 punktu procentowego).

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli 2 można zauważyć, że w 2011 r. największy napływ rejestrujących się miał miejsce w następujących grupach:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 21,7% napływu ogółem,
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 17,2% napływu ogółem,
- technicy i inny średni personel – 12,4% napływu ogółem.

Powyższe trzy grupy stanowiły 51,3% napływu ogółem w 2011 r.

Znaczący napływ można także zaobserwować w grupie osób bez zawodu – 25,8% napływu ogółem.

Natomiast najmniejszym napływem charakteryzowały się grupy:

- siły zbrojne,
- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy,
- rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy,
- pracownicy biurowi.

Tabela 2. Napływ bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w 2011 roku

Grupy zawodowe		„Napływ” bezrobotnych w 2011 roku	Udział procentowy w napływie ogółem
Ogółem		11.048	100
z tego:			
1.	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	34	0,3
2.	Specjaliści	779	7,1
3.	Technicy i inny średni personel	1.373	12,4
4.	Pracownicy biurowi	390	3,5
5.	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1.894	17,2
6.	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy	180	1,6
7.	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2.399	21,7
8.	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	665	6,0
9.	Pracownicy przy pracach prostych	489	4,4

10.	Siły zbrojne	1	0,0
	Bez zawodu	2.844	25,8

Kształtowanie się liczby zarejestrowanych bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w końcu 2010 i 2011 r. przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w końcu grudnia 2011 r.

Grupy zawodowe		Liczba bezrobotnych wg stanu na koniec roku		Wzrost/ spadek do końca 2010 roku	
		2011	2010	w osobach	dynamika (%)
Ogółem		6.429	5.984	445	107,4
z tego:					
1.	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	19	11	8	172,7
2.	Specjaliści	407	412	(-)5	98,8
3.	Technicy i inny średni personel	825	816	9	101,1
4.	Pracownicy biurowi	231	208	23	111,1
5.	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1.183	999	184	118,4
6.	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy	132	127	5	103,9
7.	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1.446	1.396	50	103,6
8.	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	380	374	6	101,6
9.	Pracownicy przy pracach prostych	378	361	17	104,7
10.	Siły zbrojne	0	-	-	-
	Bez zawodu	1.428	1.280	148	111,6

W ogólnej liczbie bezrobotnych posiadających zawód, na koniec 2011 r.:

- najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające zawody z grupy: „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”;

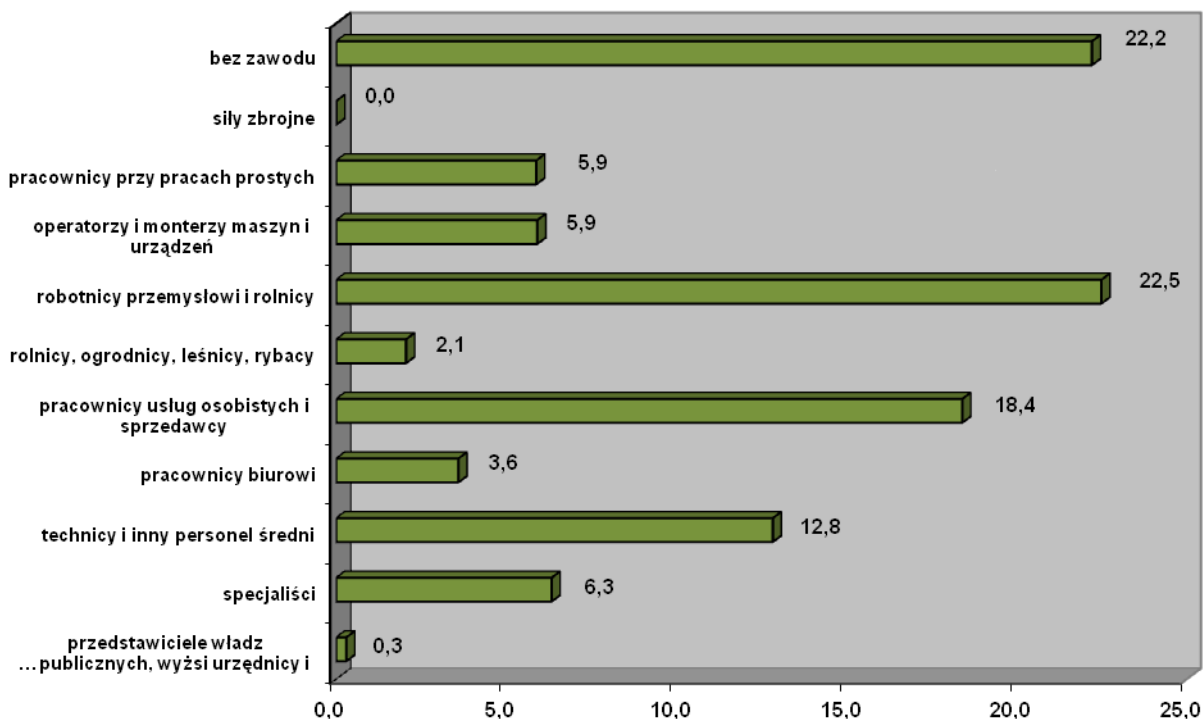
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pільskim za 2011 r.

- znaczący był również odsetek osób bezrobotnych sklasyfikowanych w grupie: „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” oraz „technicy i inny średni personel”.

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu w końcu porównywanych okresów (2010 i 2011 r.) wzrost tej liczby odnotowano aż w 8 wielkich grupach zawodów, tj.:

- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – o 72,7% (tj. o 8 osób),
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – o 18,4%, tj. o 184 osoby,
- pracownicy biurowi – o 11,1%, tj. o 23 osoby,
- pracownicy przy pracach prostych – o 4,7%, tj. o 17 osób,
- rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy – o 3,9%, tj. o 5 osób,
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – o 3,6%, tj. o 50 osób,
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – o 1,6%, tj. o 6 osób,
- technicy i inny średni personel – o 1,1%, tj. o 9 osób.

Strukturę bezrobocia na koniec grudnia 2011 r. według wielkich grup zawodowych przedstawiono na wykresie 2:

Wykres 2. Struktura bezrobotnych według wielkich grup zawodów – stan na 31 XII 2011 r. (%)

Wśród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej reprezentowana była grupa: „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 287 osób, tj. 23,3% tej populacji.

W najkorzystniejszej sytuacji byli pod tym względem bezrobotni: „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy”, gdyż w grupie tej osoby poprzednio pracujące pozostające bez pracy powyżej 12 m-cy stanowiły zaledwie 0,3%.

Tabela 4. Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy wg wielkich grup zawodów w końcu 2011 r.

Grupy zawodowe		Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy		
		Liczba osób	Struktura %	Udział % do bezrobotnych ogółem
Ogółem		1.234	100,0	19,2
z tego:				
1.	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	0,3	0,06
2.	Specjaliści	69	5,6	1,1
3.	Technicy i inny średni personel	187	15,1	2,9
4.	Pracownicy biurowi	55	4,5	0,9
5.	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	286	23,2	4,4
6.	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy	36	2,9	0,6
7.	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	287	23,3	4,5
8.	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	93	7,5	1,4
9.	Pracownicy przy pracach prostych	109	8,8	1,7
10.	Siły zbrojne	0	0	0
	Bez zawodu	108	8,8	1,7

Można zauważyć, że zarówno w strukturze bezrobocia ogółem, jak i w strukturze bezrobocia wśród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy dłużej niż 12 m-cy, najliczniej reprezentowane są identyczne wielkie grupy zawodowe: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, technicy i inny średni personel.

2. Bezrobocie według zawodów i specjalności

Przeprowadzona wg stanu na 31 XII 2011 r. analiza struktury bezrobocia na poziomie zawodów i specjalności pozwala zauważyć, że zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile bezrobotni reprezentowali 602 zawody, tj. o 12 zawodów więcej niż na koniec grudnia 2010 r.

Analizując zawody i specjalności, w których zarejestrowanych było co najmniej 50 osób bezrobotnych, na koniec grudnia 2011 r. wyodrębniono grupę 21 zawodów w najwyższym stopniu zagrażających pozostawaniem bez pracy (na koniec grudnia 2010 r. – 17 zawodów).

Bezrobotni sklasyfikowani w tej grupie na koniec grudnia 2011 r. liczyli 2.360 osób (36,7 % ogółu zarejestrowanych), tj. o 471 osób więcej w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2010 r.

Kryterium zakwalifikowania na monitorowaną listę spełniały zawody wskazane w tabeli 5.

Tabela 5. Najczęściej reprezentowane wśród bezrobotnych zawody i specjalności . Stan w końcu grudnia 2011 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu, specjalności	31 XII 2011	
			Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Miejsce rankingowe
1	2	3	4	5
		Bez zawodu	1.428	-
1.	522301	Sprzedawca	591	1
2.	331403	Technik ekonomista	187	2
3.	512001	Kucharz	164	3
4.	821206	Monter sprzętu ośw. i lamp elekt.	153	4
5.	711202	Murarz	144	5
6.	753105	Krawiec	105	6
7.	722204	Ślusarz	97	7
8.	723105	Mechanik samochodów osobowych	88	8
9.	911207	Sprzątaczką biurową	77	9
10.	263102	Ekonomista	77	10
11.	515303	Robotnik gospodarczy	71	11
12.	512002	Kucharz małej gastronomii	69	12
13.	931301	Robotnik budowlany	66	13

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pilskim za 2011 r.

14.	322002	Technik żywienia i gosp. domowego	65	14
15.	411004	Technik prac biurowych	65	15
16.	514101	Fryzjer	65	16
17.	751204	Piekarz	60	17
18.	753303	Szwaczka	57	18
19.	311504	Technik mechanik	55	19
20.	432103	Magazynier	53	20
21.	314207	Technik rolnik	51	21

W analizowanym okresie w populacji bezrobotnych w dalszym ciągu zdecydowanie dominowali sprzedawcy, zajmujący pierwszą pozycję rankingową. Ich liczba na koniec 2011 r. wzrosła o 97 osób (o 19,6%). Drugą lokatę pod względem liczby bezrobotnych zajął technik ekonomista – 187 osób. Wśród zawodów o największej liczbie bezrobotnych znalazł się także kucharz - profesja ta uzyskała trzecie miejsce w rankingu oraz monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych – 4 miejsce.

Wysokie bezrobocie utrzymywało się także wśród osób posiadających następujące zawody: murarz, krawiec, ślusarz, mechanik samochodów osobowych, sprzątaczką biurową, ekonomista .

Stosunkowo niekorzystną sytuację osób bezrobotnych posiadających zawód z grupy monitorowanej weryfikuje poziom napływu do bezrobocia.

Wśród nowo rejestrujących się osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje zawodowe ponownie dominowali sprzedawcy (912 osób, tj. 8,3% napływu ogółem).

Wysokim poziomem napływu cechował się zawód monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych (310 osób, tj. 2,8% napływu ogółem), technik ekonomista plasujący się na 3 pozycji rankingowej (296 osób, tj. 2,7% napływu ogółem). Czwarte miejsce pod względem nowych rejestracji zajęli kucharze (278 osób, tj. 2,5% napływu ogółem). Wśród zawodów o najwyższym napływie byli także murarze (210 osób, tj. 1,9% napływu ogółem) i mechanicy samochodów osobowych (178 osób, tj. 1,6% napływu ogółem).

Znaczący napływ do bezrobocia w 2011 r. odnotowano także wśród osób reprezentujących następujące zawody:

	napływ w 2011 r. w osobach	udział w ogólnym napływie (%)
- krawiec	163	1,5
- ślusarz	154	1,4
- ekonomista	137	1,2
- technik żywienia i gospodarstwa domowego	134	1,2
- piekarz	119	1,1
- fryzjer	117	1,1
- kucharz małej gastronomii	103	0,9
- robotnik budowlany	102	0,9
- magazynier	100	0,9
- technik prac biurowych	100	0,9
- technik mechanik	98	0,9
- robotnik gospodarczy	93	0,8
- technik handlowiec	91	0,8
- technik budownictwa	90	0,8
- sprzątaczką biurową	90	0,8
- kelner	86	0,8
- politolog	85	0,8
- mechanik pojazdów samochodowych	84	0,8
- technik rolnik	74	0,7
- szwaczka	74	0,7
- rzeźnik – wędliniarz	72	0,7
- cukiernik	70	0,6
- tokarz w metalu	67	0,6
- malarz budowlany	62	0,6
- malarz – tapeciarz	53	0,5
- stolarz meblowy	53	0,5
- stolarz	52	0,5

W najwyższym stopniu rejestrowali się bezrobotni bez zawodu. Stanowili oni 25,7% napływu do bezrobocia w 2011 r.

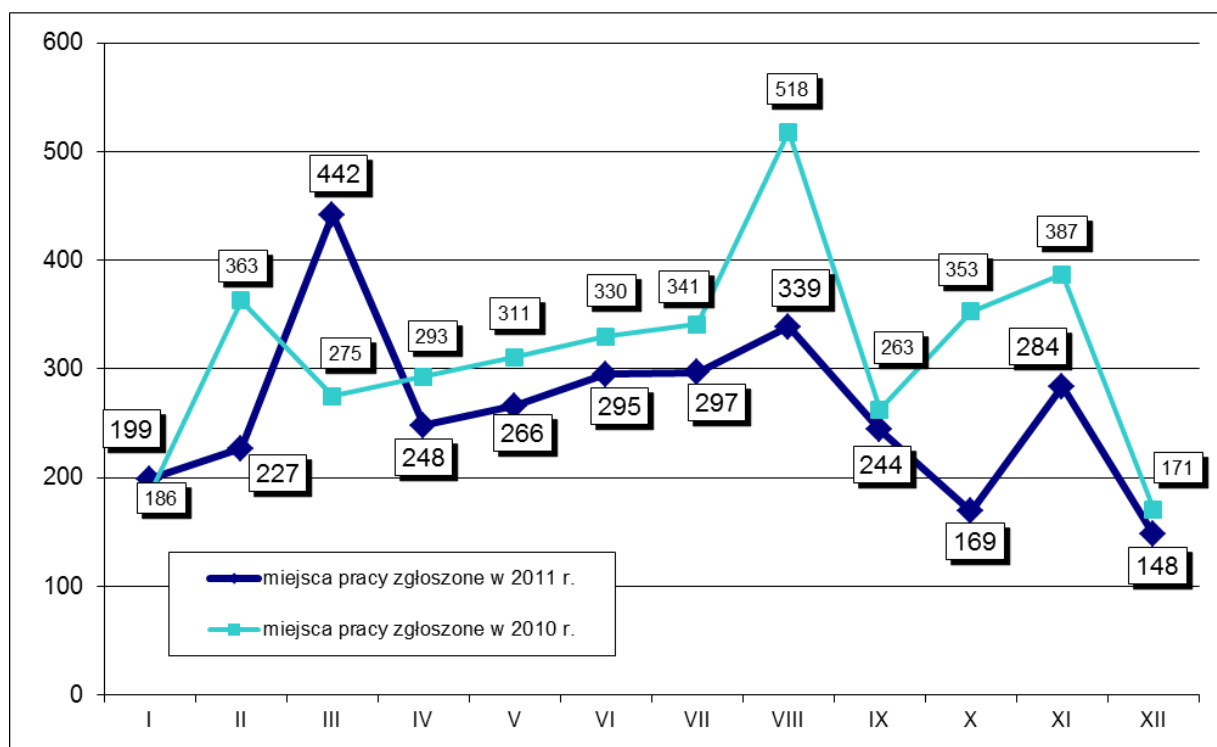
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pilskim za 2011 r.

3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów

W 2011 r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Pile zgłoszono 3.158 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, czyli o 633 (o 16,7%) mniej, aniżeli w 2010 r. Subsydiowane miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w liczbie 1.247 stanowiły 39,5% ogólnej ich liczby – o 7,6 punktu procentowego mniej, aniżeli w 2010 roku. Wśród zgłoszonych subsydiowanych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, najwięcej dotyczyło staży – 489, tj. 39,2%. Udział ten był niższy o 18,3 punktu procentowego od udziału w 2010 r.

Niesubsydiowane miejsca pracy w liczbie 1.911 stanowiły 60,5% ogólnej ich liczby. Porównując z 2010 r. wskaźnik ten wzrósł o 7,6 punktu procentowego.

Na wykresie poniżej przedstawiono liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, którymi dysponował Urząd w 2010 i 2011 r.

Wykres 3. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2010 i 2011 r.

Zapotrzebowanie na pracowników o kwalifikacjach należących do wielkich grup zawodowych w 2011 r. przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg wielkich grup zawodów zgłoszone w 2011 roku

Grupy zawodowe		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2011 r.	Udział procentowy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej ogółem
Ogółem		3.158	100
z tego:			
1.	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	14	0,4
2.	Specjaliści	263	8,3
3.	Technicy i inny średni personel	259	8,2
4.	Pracownicy biurowi	318	10,1
5.	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1.003	31,8
6.	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy	35	1,1
7.	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	445	14,1
8.	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	406	12,9
9.	Pracownicy przy pracach prostych	415	13,1
10.	Siły zbrojne	-	-
	Bez zawodu	-	-

Struktura dysponowanych przez Urząd wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg poszukiwanych kwalifikacji zawodowych wskazuje, że w 2011 r. największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczyło pracowników posiadających kwalifikacje należące do niżej wymienionych wielkich grup zawodowych:

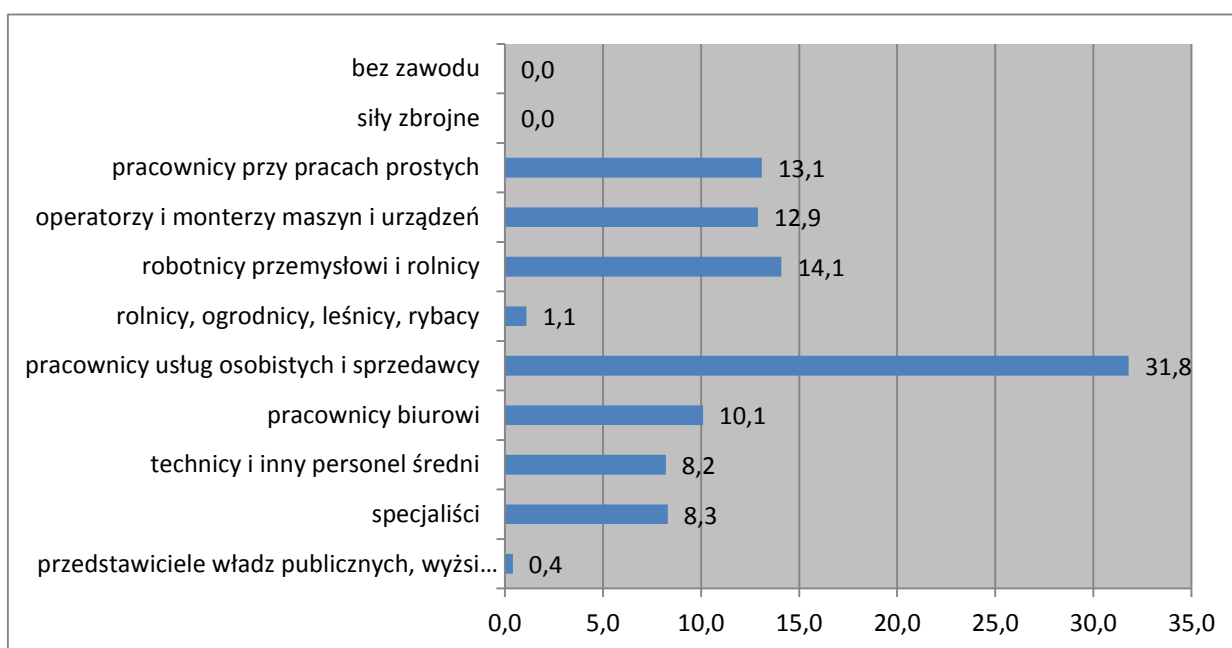
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 1.003 miejsca,
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 445 miejsc,
- pracownicy przy pracach prostych – 415 miejsc,
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 406 miejsc.

Do pracowników o w/w kwalifikacjach skierowanych było 2.269 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, co stanowiło 71,8% wszystkich

dysponowanych przez PUP w Pile w 2011 r. miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Należy zauważyć, iż w badanym okresie tut. Urząd nie posiadał miejsc pracy i aktywizacji zawodowej dla osób bez kwalifikacji zawodowych.

Poniżej, na wykresie 4, przedstawiono strukturę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodowych, dysponowanych przez Urząd w 2011 r. (w %).

Wykres 4. Struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg wielkich grup zawodowych dysponowanych w 2011 r. (w %)

4. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności

Analiza popytu na pracowników posiadających określone kwalifikacje zawodowe wskazuje, że największa liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2011 r. skierowana była do osób posiadających poniższe kwalifikacje:

	liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	% udział do ogólnej liczby miejsc
– robotnik gospodarczy	375	11,9
– sprzedawca	264	8,4
– technik prac biurowych	155	4,9
– kierowca samochodu ciężarowego	120	3,8
– pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowanych	110	3,5
– magazynier	97	3,1
– pracownik prac dorywczych	96	3,0
– sprzątaczką biurową	94	3,0
– robotnik budowlany	55	1,7
– pracownik ochrony fizycznej bez licencji	54	1,7
– technik administracji	43	1,4
– doradca finansowy	41	1,3
– przedstawiciel handlowy	41	1,3
– technik handlowiec	40	1,3
– pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	39	1,2
– kucharz	37	1,2
– elektryk	34	1,1

W wymienionych zawodach do bezrobotnych skierowanych było 1.695 propozycji pracy, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub prac społecznie użytecznych tj. 53,7% ogólnej ich liczby.

W dalszej kolejności wśród zawodów o największym zapotrzebowaniu uplasowały się: doradca klienta, murarz, pracownik ochrony fizycznej I stopnia,

pomoc kuchenna, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, specjalista ds. marketingu i handlu, operator wtryskarki, zaopatrzeniowiec, kelner, księgowy, krawiec, fryzjer.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej na pracowników o w/w kwalifikacjach stanowiły 9,7% (307 miejsc) ogółu miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez pracodawców w 2011 roku.

W analizowanym okresie Urząd nie dysponował miejscami pracy i aktywizacji zawodowej dla osób nieposiadających zawodu.

Sytuację w zakresie popytu na pracę bezrobotnych według zawodów i specjalności w 2011 r. ilustruje tabela 7, w której przedstawiono zawody charakteryzujące się największym zainteresowaniem wśród pracodawców (powyżej 10 ofert).

Tabela 7. Popyt na pracę wg zawodów i specjalności w 2011 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	2011 rok	
			Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej	% udział do ogólnej liczby miejsc
1	2	3	4	5
	Ogółem:		3.158	100,0
	w tym m.in.:			
	000000	Bez zawodu	0	-
1.	515303	Robotnik gospodarczy	375	11,9
2.	522301	Sprzedawca	264	8,4
3.	411004	Technik prac biurowych	155	4,9
4.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	120	3,8
5.	818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowanych	110	3,5
6.	432103	Magazynier	97	3,1
7.	962201	Pracownik prac dorywczych	96	3,0
8.	911207	Sprzątaczką biurową	94	3,0
9.	931301	Robotnik budowlany	55	1,7
10.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	54	1,7

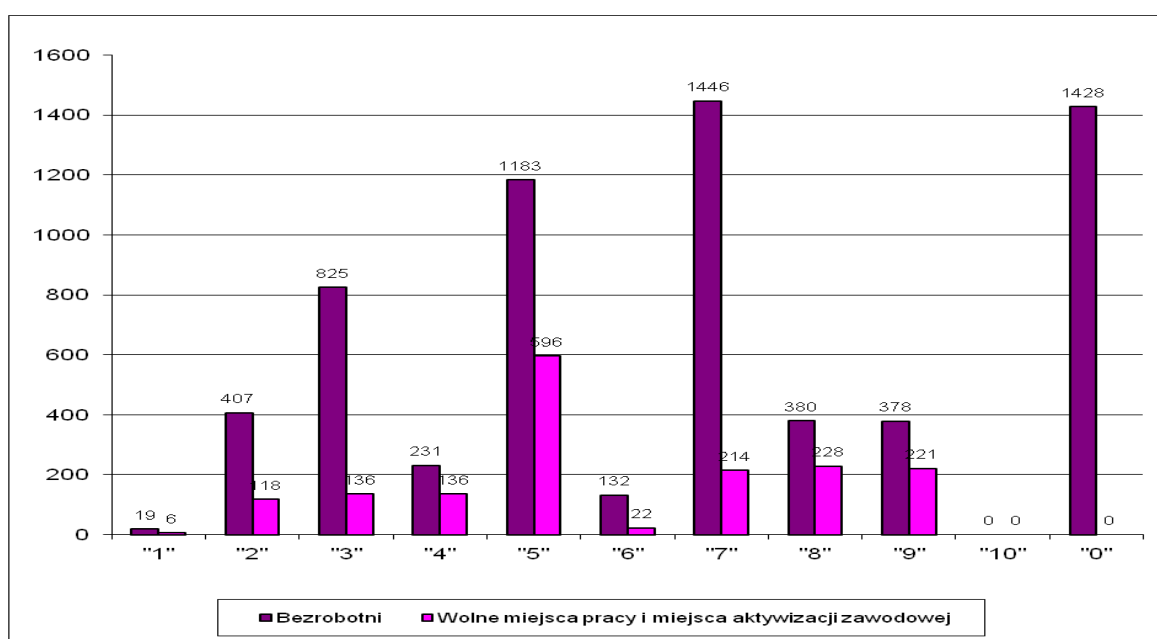
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pilskim za 2011 r.

11.	334306	Technik administracji	43	1,4
12.	241202	Doradca finansowy	41	1,3
13.	332203	Przedstawiciel handlowy	41	1,3
14.	522305	Technik handlowiec	40	1,3
15.	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	39	1,2
16.	512001	Kucharz	37	1,2
17.	741103	Elektryk	34	1,1
18.	524902	Doradca klienta	30	0,9
19.	711202	Murarz	30	0,9
20.	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	29	0,9
21.	941201	Pomoc kuchenna	27	0,9
22.	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	26	0,8
23.	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	26	0,8
24.	814208	Operator wtryskarki	25	0,8
25.	332302	Zaopatrzeniowiec	24	0,8
26.	513101	Kelner	24	0,8
27.	331301	Księgowy	23	0,7
28.	753105	Krawiec	22	0,7
29.	514101	Fryzjer	21	0,7
30.	751105	Rzeźnik - wędliniarz	18	0,6
31.	752205	Stolarz	18	0,6
32.	412001	Sekretarka	18	0,6
33.	711601	Brukarz	18	0,6
34.	713102	Malarz budowlany	16	0,5
35.	722204	Ślusarz	16	0,5
36.	514202	Kosmetyczka	15	0,5
37.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	14	0,4
38.	832203	Kierowca samochodu osobowego	14	0,4
39.	523002	Kasjer handlowy	14	0,4
40.	243305	Specjalista ds. sprzedaży	14	0,4
41.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	13	0,4
42.	751204	Piekarz	13	0,4
43.	712990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	13	0,4
44.	962906	Woźny	12	0,4
45.	513202	Barman	12	0,4
46.	732304	Operator maszyn intrologatorskich	12	0,4

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pilskim za 2011 r.

47.	512002	Kucharz małej gastronomii	11	0,3
48.	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	11	0,3
49.	325905	Opiekunka dziecięca	11	0,3
50.	228301	Fizjoterapeuta	11	0,3
51.	613003	Rolnik	11	0,3

Porównanie dysponowanych przez PUP w Pile wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2011 r. i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r. według wielkich grup zawodowych przedstawiono na wykresie 5.

„1” Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy

„2” Specjaliści

„3” Technicy i inny średni personel

„4” Pracownicy biurowi

„5” Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy

„6” Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy

„7” Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

„8” Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń

„9” Pracownicy przy pracach prostych

„10” Siły zbrojne

„0” Bez zawodu

Wykres 5. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2011 r. i liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2011 r.

5. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

5.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o średni miesięczny deficyt oraz nadwyżkę podaży i popytu siły roboczej

Podstawowym miernikiem określającym zawód na rynku pracy jako zawód deficytowy lub nadwyżkowy jest poziom średniego miesięcznego deficytu lub nadwyżki podaży siły roboczej w tym zawodzie. Jest on obliczany wg poniższego wzoru:

$$\text{N} = \text{B} - \text{O}$$

gdzie:

- **B** – średnia miesięczna liczba bezrobotnych zarejestrowanych w określonym zawodzie w analizowanym okresie,
- **O** – średnia miesięczna liczba dysponowanych ofert pracy w określonym zawodzie w analizowanym okresie.

W oparciu o załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 z rynku pracy, tj. informację statystyczną o bezrobotnych i wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności za 2011 r. ustalono listę rankingową 30 zawodów nadwyżkowych o najwyższym poziomie nadwyżki oraz listę 30 zawodów deficytowych o najwyższym poziomie deficytu.

Zestawienie poziomu bezrobocia oraz liczby miejsc pracy i aktywizacji zawodowej wg zawodów wskazuje, że w najtrudniejszej sytuacji zatrudnieniowej w 2011 r. znajdowały się osoby posiadające następujące zawody nadwyżkowe o najwyższym poziomie nadwyżki:

Tabela 8. Ranking 30 zawodów o najwyższym poziomie nadwyżki w 2011 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Poziom nadwyżki 2011 roku
1	2	3	4
1.	522301	Sprzedawca	54,0
2.	821206	Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	25,7
3.	331403	Technik ekonomista	24,7
4.	512001	Kucharz	20,1
5.	711202	Murarz	15,0
6.	723105	Mechanik samochodów osobowych	14,0
7.	753105	Krawiec	11,8
8.	722204	Ślusarz	11,5
9.	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	11,2
10.	263102	Ekonomista	11,0
11.	751204	Piekarz	8,8
12.	311504	Technik mechanik	8,1
13.	514101	Fryzjer	8,0
14.	512002	Kucharz małej gastronomii	7,7
15.	311204	Technik budownictwa	7,5
16.	263304	Politolog	7,1
17.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	6,3
18.	314207	Technik rolnik	6,2
19.	753303	Szwaczka	5,9
20.	751201	Cukiernik	5,2
21.	513101	Kelner	5,2
22.	722314	Tokarz w metalu	5,1
23.	751105	Rzeźnik- wędliniarz	4,5
24.	522305	Technik handlowiec	4,3
25.	713101	Malarz – tapeciarsz	4,2
26.	931301	Robotnik budowlany	3,9
27.	752208	Stolarz meblowy	3,9
28.	713102	Malarz budowlany	3,8
29.	422402	Technik hotelarstwa	3,8
30.	343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	3,7

Z informacji zawartych w tabeli 8 wynika, że wśród zawodów nadwyżkowych w 2011r. zdecydowanie najwyższym poziomem nadwyżki charakteryzował się zawód sprzedawcy.

Wysoki poziom nadwyżki uzyskały także zawody: monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych, technik ekonomista, kucharz, murarz, mechanik samochodów osobowych, krawiec, ślusarz.

Zapotrzebowanie na pracowników w zawodach przedstawionych w tabeli 9 przewyższało w bieżącym roku ich podaż, czego efektem było zakwalifikowanie ich do grupy zawodów deficytowych na rynku.

Za deficytowe o najwyższym poziomie deficytu w warunkach pilskiego rynku pracy uznano następujące zawody:

Tabela 9. Ranking 30 zawodów deficytowych o najwyższym poziomie deficytu w 2011r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Poziom deficytu w I półroczu 2011 roku
1	2	3	4
1.	515303	Robotnik gospodarczy	-23,5
2.	818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	-9,1
3.	962201	Pracownik prac dorywczych	-8,0
4.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	-6,6
5.	411004	Technik prac biurowych	4,6
6.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	-4,0
7.	241202	Doradca finansowy	-3,3
8.	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	-3,3
9.	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	-2,3
10.	741103	Elektryk	-2,2
11.	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	-2,0
12.	814208	Operator wtryskarki	-2,0
13.	524902	Doradca klienta	-1,8
14.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	-1,1
15.	332302	Zaopatrzeniowiec	-1,0
16.	712990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	-1,0
17.	514202	Kosmetyczka	-0,9
18.	333105	Spedytor	-0,8
19.	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	-0,8
20.	334306	Technik administracji	-0,8
21.	412001	Sekretarka	-0,8
22.	711601	Brukarz	-0,8
23.	235915	Wykładowca na kursach (edukator, trener)	-0,7
24.	263401	Psycholog	-0,7
25.	311909	Technik automatyk	-0,7
26.	814104	Wulkanizator	-0,7
27.	921402	Pomocniczy robotnik szklarniowy	-0,7

28.	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	-0,6
29.	941201	Pomoc kuchenna	-0,6
30.	132301	Kierownik budowy	-0,6

Z informacji zawartych w tabeli 9 wynika, że wśród zawodów deficytowych w 2011 r. zdecydowanie najwyższym poziomem deficytu charakteryzował się zawód: robotnik gospodarczy.

Wysoki poziom deficytu uzyskiwały też zawody:

- pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani,
- pracownik prac dorywczych,
- kierowca samochodu ciężarowego,
- technik prac biurowych,
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji,
- doradca finansowy.

5.2. Zawody nadwyżkowe i deficytowe wg wskaźnika intensywności nadwyżki oraz deficytu

Wszystkie występujące wśród bezrobotnych zawody poddano również analizie uwzględniając intensywność występującej w zawodzie nadwyżki lub deficytu.

W tym celu posłużono się wskaźnikiem intensywności nadwyżki lub deficytu w zawodzie obliczonym wg poniższego wzoru:

$$W = O/B$$

gdzie:

—

O – oznacza średnią miesięczną liczbę będących w dyspozycji Urzędu ofert pracy w danym zawodzie w 2011 r.

—

B – oznacza średnią miesięczną liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w 2011 r.

W oparciu o dane statystyczne zawarte w załączniku nr 3 (wcześniej wymieniony) dokonano wyboru:

- 30 zawodów najbardziej deficytowych,
- 30 zawodów o minimalnym poziomie nadwyżki.

Ranking 30 zawodów najbardziej deficytowych na pilskim rynku pracy w 2011 r. przedstawia się następująco:

Tabela 10. Ranking 30 zawodów najbardziej deficytowych w 2011 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu w 2011 roku*
1	2	3	4
1.	241202	Doradca finansowy	41,0
2.	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	29,0
3.	814208	Operator wtryskarki	25,0
4.	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	14,0
5.	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	13,0
6.	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	9,0
7.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	9,0
8.	814104	Wulkanizator	9,0
9.	332101	Agent ubezpieczeniowy	6,0
10.	713303	Kominiarz	6,0
11.	921402	Pomocniczy robotnik szklarniowy	5,0
12.	741103	Elektryk	4,3
13.	712202	Głazurnik	4,0
14.	541306	Portier	4,0
15.	524301	Akwizytor	4,0
16.	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	4,0
17.	515303	Robotnik gospodarczy	4,0
18.	341202	Opiekun osoby starszej	4,0
19.	232006	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	4,0
20.	514202	Kosmetyczka	3,8
21.	814206	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	3,5
22.	911203	Pokojowa	3,5
23.	524902	Doradca klienta	3,3
24.	233005	Nauczyciel geografii	3,0
25.	962906	Woźny	3,0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pilskim za 2011 r.

26.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	2,9
27.	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	2,8
28.	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	2,8
29.	811104	Operator koparki	2,7
30.	431102	Fakturzystka	2,5

**im wyższa wartość wskaźnika, tym większa deficytowość*

Najniższy poziom nadwyżki charakteryzował w 2011 r. następujące zawody:

Tabela 11. Ranking 30 zawodów o najniższym poziomie nadwyżki w 2011 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki 2011 roku *
1	2	3	4
1.	821206	Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	0,01
2.	311504	Technik mechanik	0,01
3.	713203	Lakiernik samochodowy	0,02
4.	263102	Ekonomista	0,04
5.	311924	Technik technologii odzieży	0,04
6.	711402	Betoniarz- zbrojarz	0,04
7.	753303	Szwaczka	0,04
8.	816028	Operator urządzeń przetwórstwa mięsnego	0,04
9.	311101	Laborant chemiczny	0,06
10.	711503	Stolarz budowlany	0,06
11.	713101	Malarz – tapeciarz	0,06
12.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,06
13.	732205	Maszynista maszyn offsetowych	0,07
14.	222101	Pielęgniarka	0,08
15.	325511	Technik ochrony środowiska	0,08
16.	931205	Robotnik drogowy	0,08
17.	722314	Tokarz w metalu	0,09
18.	311512	Technik mechanizacji rolnictwa	0,10
19.	712601	Hydraulik	0,10
20.	722204	Ślusarz	0,10
21.	233008	Nauczyciel języka angielskiego	0,11
22.	311408	Technik elektronik	0,11
23.	512001	Kucharz małej gastronomii	0,11
24.	723101	Mechanik pojazdów samochodowych	0,11
25.	751201	Cukiernik	0,11
26.	751204	Piekarz	0,11
27.	752208	Stolarz meblowy	0,11

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pilińskim za 2011 r.

28.	252101	Administrator baz danych	0,13
29.	512001	Kucharz	0,13
30.	753105	Krawiec	0,14

** im niższa wartość wskaźnika, tym większa nadwyżka*

Zawodami o najniższym poziomie wskaźnika intensywności nadwyżki, czyli najbardziej nadwyżkowymi, były w bieżącym roku takie zawody jak: monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych, technik mechanik, lakiernik samochodowy oraz ekonomista

5.3. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie

Ważną zmienną wykorzystywaną do określenia zawodu jako nadwyżkowego, a jednocześnie określającą możliwości znalezienia w tym zawodzie zatrudnienia jest wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie.

Jest on liczony wg poniższego wzoru:

$$Wd = Bd/B \times 100\%$$

gdzie:

- Bd** - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających w ewidencji Urzędu łącznie przez okres 12 m-cy w okresie ostatnich dwu lat, wg stanu na koniec 2011 r.
- B** - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, wg stanu na koniec 2011 r.

Przedstawiciele grup zawodów o najwyższym w 2011 r. wskaźniku długotrwałego bezrobocia, a więc mający również najmniejszą szansę uzyskania pracy w posiadanym zawodzie to:

Tabela 12. Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie wg elementarnych grup w 2011 r.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodu	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w 2011 roku
1	2	3	4
1.	2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	1,0
2.	2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	1,0
3.	3342	Sekretarze sądowi	1,0
4.	3321	Agenci ubezpieczeniowi	1,0
5.	5565	Instruktorzy nauki jazdy	1,0
6.	2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	1,0
7.	3431	Fotografowie	1,0
8.	6121	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	1,0
9.	5112	Konstruktorzy i pokrewni	1,0
10.	3324	Pośrednicy handlowi	1,0
11.	3253	Optycy okularowi	1,0
12.	2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	1,0
13.	5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1,0
14.	3354	Urzędnicy organów udzielających licencji	1,0
15.	3251	Asystenci dentyści	1,0
16.	5411	Strażacy	1,0
17.	3357	Funkcjonariusze służb specjalnych	1,0
18.	3436	Muzycy i pokrewni	1,0
19.	9211	Robotnicy pomocniczy przy pracach polowych	1,0
20.	8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	1,0
21.	7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	1,0

5.4. Bezrobocie wg zawodów z uwzględnieniem sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności

Na podstawie załącznika 2 do sprawozdania MP i PS – 01 przeprowadzono analizę popytu i podaży siły roboczej w 2011 r. uwzględniając miejsca pracy bezrobotnych przed zarejestrowaniem (poprzednio pracujący) oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej dysponowane przez Urząd – wg sekcji PKD.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pilskim za 2011 r.

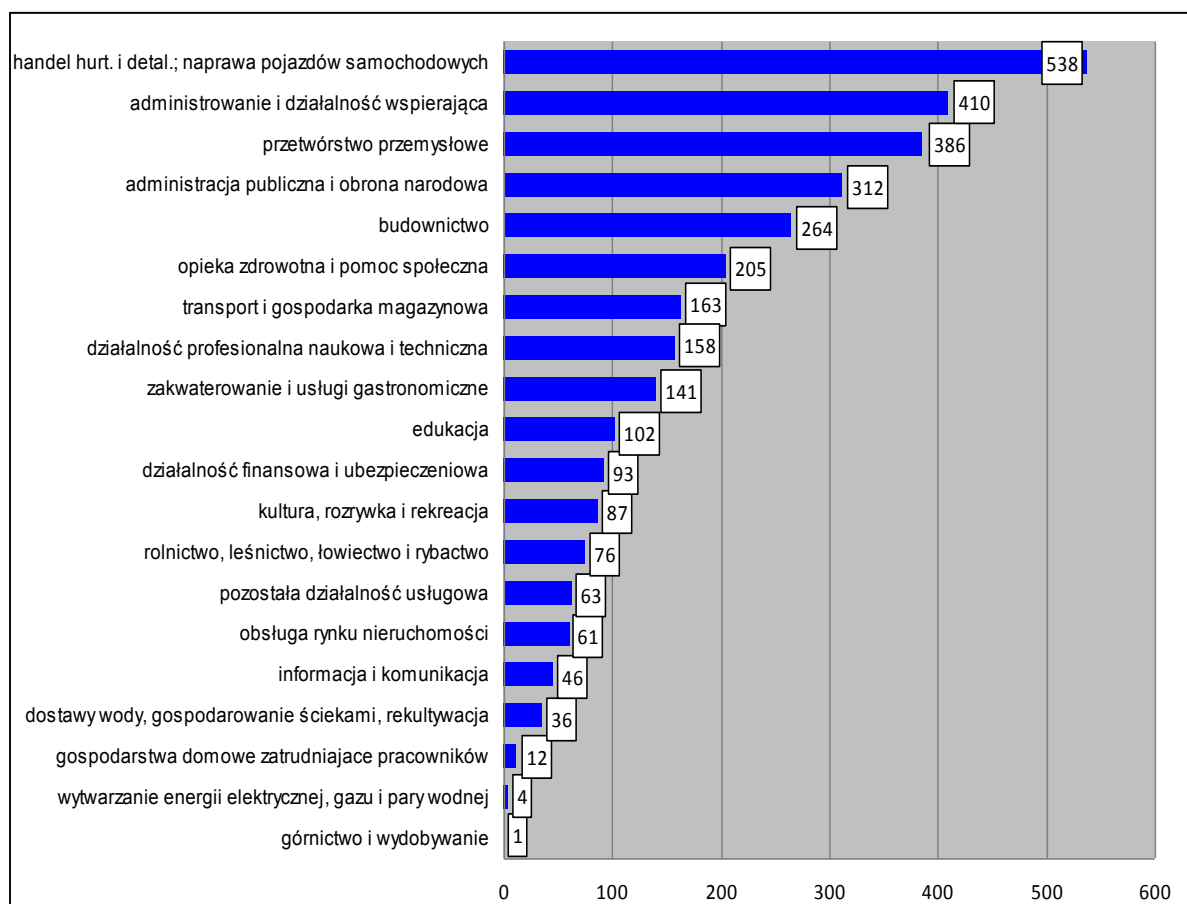
Zbiorowość bezrobotnych i wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej będących w dyspozycji Urzędu w 2011 r. według sekcji PKD prezentuje poniższa tabela:

Tabela 13. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2011 r.

Sekcje PKD	Bezrobotni		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	
	zarejestrowani w 2011 roku	stan w końcu 2011 roku	zgłoszone w 2011 roku	stan w końcu 2011 roku
1	2	3	4	5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	180	134	76	0
Górnictwo i wydobywanie	14	15	1	0
Przetwórstwo przemysłowe	1.986	1.193	386	5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	9	7	4	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	44	31	36	0
Budownictwo	506	318	264	3
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1.200	710	538	3
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	225	142	141	0
Transport i gospodarka magazynowa	196	118	163	0
Informacja i komunikacja	21	17	46	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	60	37	93	6
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	67	53	61	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	101	56	158	0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność	812	386	410	21

wspierająca				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	326	232	312	0
Edukacja	144	94	102	8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	123	102	205	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	51	31	87	4
Pozostała działalność usługowa	484	275	63	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	15	4	12	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	19	12	0	0
Działalność niezidentyfikowana	2.301	1.385	0	0
OGÓŁEM:	8.884	5.352	3.158	51

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2011 r. według rodzaju działalności gospodarczej zostały przedstawione na wykresie 6.

Wykres 6. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2011 r. według rodzaju działalności.

Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej pochodziło z trzech sekcji: handlu, administrowania i działalności wspierającej oraz przetwórstwa przemysłowego. Z tych trzech sekcji zgłoszono 1.334 miejsca, tj. 42,2% ogólnej liczby miejsc, którymi dysponował Urząd w 2011 r. Wysoki wskaźnik udziału w miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej ogółem wystąpił również w sekcjach: administracja publiczna i obrona narodowa (9,9%) oraz budownictwo (8,4%).

Porównanie liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, którymi dysponował Urząd w 2010 i 2011 r. wskazuje, że popyt na pracę obniżył się, m.in. w: administracji publicznej i obronie narodowej (o 223 miejsca), handlu hurtowym i detalicznym (o 171 miejsc), budownictwie (o 119 miejsc), pozostałej działalności usługowej (o 114 miejsc), przetwórstwie przemysłowym (o 68 miejsc) oraz w edukacji (o 63 miejsca). Wzrósł natomiast popyt na pracę, m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 92 miejsca), w usługach administrowania i działalności

wspierającej (o 38 miejsc) oraz działalności profesjonalnej naukowej i technicznej (o 33 miejsca).

Analiza danych zawartych w tabeli 13 pozwala też zauważyć, że największy poziom nadwyżki liczby zarejestrowanych bezrobotnych w porównaniu z liczbą zgłoszonych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej wystąpił w takich sekcjach jak:

Poziom nadwyżki w osobach	
– przetwórstwo przemysłowe	1600
– handel hurtowy i detaliczny	662
– pozostała działalność usługowa	421
– działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.	402

Zatem, do sekcji generujących w najwyższym stopniu zawody nadwyżkowe należały: przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny oraz pozostała działalność usługowa.

Odmienne ukształtowały się relacje pomiędzy podażą a popytem na pracę w sekcjach: opieka zdrowotna i pomoc społeczna, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz informacja i komunikacja. W sekcjach tych wystąpiła nadwyżka wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w porównaniu z liczbą zarejestrowanych bezrobotnych uprzednio w nich pracujących. Sekcje te uznać zatem należy w 2011 r. za sekcje deficytowe, w których istnieją największe szanse na uzyskanie zatrudnienia.

Podsumowanie

1. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile na koniec grudnia 2011 roku zarejestrowanych było 6.429 osób bezrobotnych – o 445 osób, tj. o 7,4% więcej, niż na koniec grudnia 2010 r. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2011r. osiągnęła poziom 11,7%. W porównaniu do sytuacji z grudnia 2010 r. wartość tego wskaźnika wzrosła o 0,7 punktu procentowego.
2. Większość osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile na koniec 2011 r. nie posiadała wykształcenia średniego – 3.814 osób, tj. 59,3% ogółu (1.948 osób, tj. 30,3% ogółu skończyło zasadniczą szkołę zawodową, a 1.866 osób, tj. 29,0% posiadało wykształcenie gimnazjalne i poniżej). Na poziomie szkoły policealnej i średniej zawodowej wykształconych było 1.568 osób, tj. 24,4% ogółu osób bezrobotnych. Wykształcenie wyższe posiadały 564 osoby, tj. 8,8% ogółu, a średnie ogólnokształcące 483 osoby, tj. 7,5%.
3. W końcu 2011 r. wśród ogółu osób bezrobotnych – 5.001 osób (77,8%) posiadało zawód. W porównaniu do stanu z końca 2010 r. liczebność tej grupy zwiększyła się o 297 osób, tj. o 6,3%. Grupa bezrobotnych nieposiadających zawodu na koniec 2011 r. liczyła 1.428 osób, stanowiąc 22,2% ogółu bezrobotnych i w porównaniu ze stanem na koniec 2010 r. wzrosła o 148 osób, tj. o 11,6%. Odnotowano zatem wzrost bezrobocia zarówno wśród osób posiadających zawód, jak i w grupie osób bez zawodu, przy czym wzrost bezrobocia osób bez zawodu był silniejszy od odnotowanego w tym okresie wśród całej populacji bezrobotnych (o 4,2 punktu procentowego).
4. W 2011 r. największy napływ rejestrujących się miał miejsce w następujących grupach:
 - robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
 - pracownicy usług osobistych i sprzedawcy,
 - technicy i inny średni personel.
5. W ogólnej liczbie bezrobotnych posiadających zawód, na koniec 2011 r.:

- najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające zawody z grupy: „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”;
 - znaczący był również odsetek osób bezrobotnych sklasyfikowanych w grupie: „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” oraz „technicy i inny średni personel”.
6. Na dzień 31 XII 2011 r. w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowane były 1.234 osoby poprzednio pracujące, pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowiło 19,2 % ogólnej liczby bezrobotnych. Można zauważyć, że zarówno w strukturze bezrobocia ogółem, jak i w strukturze bezrobocia wśród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy dłużej niż 12 m-cy, najliczniej reprezentowane są takie same wielkie grupy zawodowe: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług osobistych oraz sprzedawcy, technicy i inny średni personel.
7. Przeprowadzona wg stanu na 31 XII 2011 r. analiza struktury bezrobocia na poziomie zawodów i specjalności pozwala zauważyć, że zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile bezrobotni reprezentowali 602 zawody, tj. o 12 zawodów więcej niż na koniec grudnia 2010 r. Analizując zawody i specjalności, w których zarejestrowanych było co najmniej 50 osób bezrobotnych, na koniec grudnia 2011 r. wyodrębniono grupę 21 zawodów w najwyższym stopniu zagrażających pozostawaniem bez pracy (na koniec grudnia 2010 r. – 17 zawodów). Bezrobotni sklasyfikowani w tej grupie na koniec grudnia 2011 r. liczyli 2.360 osób, tj. 36,7 % ogółu zarejestrowanych, co w porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2010 r. oznacza wzrost o 471 osób (o 5,1%).
8. W 2011 r. do zawodów o najwyższym poziomie nadwyżki należały: sprzedawca, monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych, technik ekonomista, kucharz, murarz, mechanik samochodów osobowych, krawiec, ślusarz, technik żywienia i gospodarstwa domowego oraz ekonomista.
- Natomiast do zawodów o najwyższym poziomie deficytu w 2011 r. należały: robotnik gospodarczy, pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownik prac dorywczych, kierowca

samochodu ciężarowego, technik prac biurowych, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, doradca finansowy oraz pracownik przygotowujący posiłki typu fast food.

9. Według kryterium wskaźnika intensywności nadwyżki lub deficytu:

- ✓ do zawodów o najwyższym poziomie deficytu należały m.in.: doradca finansowy, pracownik ochrony fizycznej I stopnia, operator wtryskarki, kierowca ciągnika siodłowego, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, sprzedawca w branży spożywczej, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, wulkanizator, agent ubezpieczeniowy oraz kominiarz,
- ✓ zawody o najwyższym poziomie nadwyżki to m.in.: monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych, technik mechanik, lakiernik samochodowy, ekonomista, technik technologii odzieży, betoniarz – zbrojarz, szwaczka, operator urządzeń przetwórstwa mięsnego, laborant chemiczny, stolarz budowlany, malarz – tapeciarz oraz mechanik samochodów osobowych.
- ✓ zawody zrównoważone na rynku pracy to m.in.: fizjoterapeuta, specjalista do spraw rachunkowości, kosztorysant budowlany, technik mechatronik, kontroler jakości produktów spożywczych, technik weterynarii, kurier, lakiernik, elektromechanik oraz pilarz.

10. W 2011 r. Powiatowy Urząd Pracy w Pile dysponował 3.158 wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej, tj. o 633 (o 16,7%) mniejszą ilością niż w 2010 r. Za pośrednictwem Urzędu Pracy pracodawcy poszukiwali w 2011 r. najczęściej pracowników posiadających kwalifikacje przedstawicieli niżej wymienionych 4 wielkich grup:

- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy,
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń,
- pracownicy przy pracach prostych,
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

11. Największa ilość wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej będących w dyspozycji Urzędu w 2011 r. skierowana była do osób posiadających następujące kwalifikacje zawodowe: robotnik gospodarczy, sprzedawca, technik prac biurowych, kierowca samochodu ciężarowego, pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowanych, magazynier, pracownik prac dorywczych, sprzątaczką biurową, robotnik budowlany.
12. Biorąc pod uwagę sekcję PKD najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej pochodziło z trzech sekcji: handlu, administrowania i działalności wspierającej oraz przetwórstwa przemysłowego.
13. Do sekcji generujących w najwyższym stopniu zawody nadwyżkowe należały: przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny oraz pozostała działalność usługowa.
14. Odmienne ukształtowały się relacje pomiędzy podażą a popytem na pracę w sekcjach: opieka zdrowotna i pomoc społeczna, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz informacja i komunikacja. W sekcjach tych wystąpiła nadwyżka wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w porównaniu z liczbą zarejestrowanych bezrobotnych uprzednio w nich pracujących. Sekcje te uznać zatem należy w 2011 r. za sekcje deficytowe, w których istnieje najwięcej szans uzyskania zatrudnienia.

**Zastępca Dyrektora
Powiatowego Urzędu Pracy w Pile**

/ - / Izabela Ligęza